

[Lawaetz]

Hvordan løser vi problemerne uden unødigt yderligere at forøge den offentlige sektor? For det er jo ikke lykken, dersom man tænker økonomisk. Jeg kan blot henvise til tidligere overvismand Bent Rold Andersens udtalelse i Berlingske Tidende så sent som 2. februar i år, hvor han siger:

»Den offentlige sektor er et forbenet instrument i samfundsudviklingen, som er ganske overordentlig udueligt til at tilpasse sig ændrede vilkår og nye opgaver.«

For at forbedre noget må man ærligt se selv den mest uhyggelige sandhed i øjnene. Arbejdsministeren forsøger nogenlunde realistisk at trække situationen op, men hans politiske indstilling og hans rimelige forsøg på at forsvare sit parti og den regering, der har igangsat rutscheturen mod afgrunden, gør naturligvis, at der er pyntet på tingenes tilstand hist og her.

Arbejdsministeren glæder sig over, at parterne på arbejdsmarkedet selv har afsluttet overenskomstforhandlingerne med et rimeligt resultat, og mange andre politikere og traditionelt tænkende organisationsfolk glæder sig med ham. Man kan glæde sig over, at der ikke bliver ballade og arbejdsstandsninger – bortset måske fra nogle få kommunistisk ledede forbund, men de skal vel ikke have lov til at ødelægge det hele? Men hvad er der ellers at glæde sig over? Ingen tør sige det, men for landets økonomi er det helt ærligt et elendig resultat. Med 3 dyrtidsportioner i år giver forhøjelserne mellem 7 og 8 pct. Hertil kommer den sidste overraskelse: antagelig ½ pct. af lønnen på ATP. En ny omkostning, som ingen er glad for, da menneskene regner med en væsentlig større forrentning, hvis de sætter pengene i banken.

Når jeg i stedet for den udbredte tilfredshed her ærligt giver udtryk for det modsatte, er det, fordi jeg ser ud i verden på de lande, vi skal konkurrere med. Sverige nøjes med en lønstigning på 7,1 pct. over en 2-årig periode – altså under det halve af, hvad vi giver – og Belgien overvejer en nulstilling i 2 år. En økonomisk analyse med hensyntagen til en række hovedfaktorer placerer os som nr. 14 blandt 15 konkurrerende lande. Det er den nøgne, usminkede sandhed om situationen, vi skal arbejde ud fra i 1981 og antagelig i år fremover. Vi havde nøgternt set været bedre tjent med alle sammen at gå 5 pct. ned i indtægt og give reallønsforhøjelse i form af

skattelettelse, men det vil som med andre positive forslag fra fremskridtspartiet tage tid, inden fornuften i dette trænger ind hos befolkningen.

At vi ikke kan leve af at klippe håret af hinanden, burde efterhånden gå op for os. Højere lønninger, igen højere priser, ingen reallønsstigning, ingen forbedret konkurrenceevne – det er resultatet. Hvornår ser vi hele sandheden i øjnene og kommer helt ned til ondets rod? Jeg ved det desværre ikke.

Ungdommen skal i arbejde, ja, det er det vigtigste af alt. Det er rigtigt, at man kan udvide EFG-uddannelsen, men hvad nytter det at stoppe 5.000–10.000 flere ind på basisåret, hvis man ikke har et tilsvarende antal praktikpladser? Altså må det gøres tiltrækkende for folk at tage lærlinge fra EFG ud i praktikpladser. Er det bevidst, at arbejdsministeren slet ikke har nævnt mesterlæren? Måske har han glemt den, men den eksisterer fortsat og er slet ikke så tosset, for de får løn fra den første dag.

Jeg har forgæves som overenskomstpарт forsøgt at få en lavere begyndelsesløn for de 18–20-årige, men uden resultat. Jeg har gang på gang herinde fremført det samme: at det ville være en hjælp til de unge, om vi satte lønnen ned. I dag bliver man støttet af både Berlingske Tidende og Information. Det er klart, at man ikke vil give 45 kr. inklusive sociale ydelser til én på 18 år, der intet som helst kan.

Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation på Stevn, hr. Svend H. Olsen, siger, at som lønmodtager bliver man harm over, at unge i meningsløse beskæftigelsesarbejder får en timeløn, der er langt højere end garantibeløningen. Han har forstået det. Men arbejdsministeren og hr. Thomas Nielsen har ikke forstået det – eller måske mere rigtigt sagt: vil ikke forstå det.

Hvorfor skal langtidsledige, der får et jobtilbud, ikke begynde med garantilønnen? Det er da direkte uretfærdigt, at folk, som har arbejdet med det samme arbejde i 20 år, ikke skal have højere løn end en langtidsledig, der er helt uøvet. Hvorfor er ordet karenstage et så fantastisk uartigt ord? Bare 1 eller 2 dage ville hjælpe. Hvorfor kan man ikke rejse fra Roskilde til Vejle, hvis der er arbejde i Vejle og ikke i Roskilde? Vi må se, hvad man kan gøre ved det, og tage det positivt op. Hvorfor kan man ikke tage arbejde i et andet fag? Er